"سايكەسىمدىلىك" سوزىنەن دامۋ تاسىلىندەگى وزگەرىسكە نازار سالعاندا

ـــ شي جينپيڭنىڭ ەكونوميكا يدەياسىنىڭ جاندى امالياتى تۋرالى شولۋ (4)

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ تىلشىلەرى

جۇڭگوشا سوتسياليزم ىستەرىنىڭ "بەستى ٴبىر تۇلعالاندىرۋ" جالپى تۇلعالىق ورنالاستىرۋىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرلەتىپ، "ٴتورتتى جاپپاي ورىنداۋ" ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋىن سايكەستى ىلگەرلەتىپ، رەفورمانىڭ، دامۋدىڭ، ورنىقتىلىقتىڭ قاتىناسىن دۇرىس ٴبىر جاقتى ەتۋدە پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى كەلەلى اۋقىمدى باعامداپ، كەلەلى جاعدايدى جوسپارلاپ، ۇزاق بولاشاقتى كوزدەپ، قيىن ماسەلەلەردى شەشىپ، ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، تەڭ ٴمان بەرىپ، جان ـ جاقتى سايكەستىرىپ، ماڭىزدى ٴتۇيىندى كورنەكتىلەندىردى، جالپى جاعدايعا جەتەكشىلىك ەتتى.

شي جينپيڭنىڭ ەكونوميكا يدەياسى جاڭا دامۋ كەزەڭىندەگى نىسانالاردى، مىندەتتەردى نەگىزگە الىپ، ەكونوميكا مەن قوعامدى، ادام مەن تابيعاتتى، بازيس پەن قوندىرمانى ٴبىر تۇتاس مەڭگەرىپ، قارقىن مەن ساپانى، ونىمدىلىك پەن ادىلدىكتى جوسپارلاپ، نازاردى "سايكەسىمدىلىك" دەگەن سوزگە شوعىرلاندىرىپ، يدەيانىڭ كەڭدىگىن، تەرەڭدىگىن جانە اۋقىمدىلىعىن اشىپ كورسەتتى، ول ماڭگىلىك بەيبىتشىلىكتى اڭسايتىن ەكونوميكا ٴىلىمى سانالادى.

سايكەستى دامۋ: ۇستانىمداعى وزگەرىس ارقىلى دامۋ بارىسىنداعى تاريحي ىرىقتىلىقتى مەڭگەردى

GDP ـــ ەكونوميكالىق دامۋدى ولشەيتىن ماڭىزدى كورسەتكىش.

2012 ـ جىلى جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ ارتۋى جاڭا عاسىردان بەرى تۇڭعىش رەت 8%تەن تومەن دەڭگەيگە ٴتۇستى.

"قارقىن مۇنان ارى تەزدەمەيدى ەمەس، تەك ولاي ەتۋگە بولمايدى".

"ٴبىز باتىرلىقتى ىندىگارى تەك ىشكى ٴوندىرىستىڭ جالپى ٴونىم قۇنىنىڭ ارتۋ مولشەرىمەن ولشەمەيمىز، قايتا ەكونوميكانىڭ ارتۋ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋدى تياناق ەتۋدى دارىپتەيمىز".

جۇڭگونىڭ مەملەكەت جاعدايىن تياناق ەتىپ، جاڭا دامۋ كەزەڭىن تياناق ەتىپ، شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى تاريحي بەتالىستى ٴدال يگەرىپ، جاڭا داۋىردەگى دامۋدىڭ تاريحي ىرىقتىلىعىن مىقتاپ يگەردى.

بۇل ەكونوميكانى دامىتۋ جولىن قايتا تۇلعالاۋداعى تەرەڭ وزگەرىس ـــ

"ۇش مەزگىل قاباتتاسقان" كۇردەلى جاعداي الدىندا، باس شۇجي شي جينپيڭ بيىكتەن الىستى بولجايتىن كورەگەندىكپەن ەلىمىزدىڭ ەكونوميكالىق دامۋى جاڭا قالىپقا ٴوتىپ، جوعارى قارقىنمەن ارتۋ كەزەڭىنەن جوعارى ساپالى دامۋ كەزەڭىنە بۇرىلىس جاسادى دەپ ايقىن الغا قويدى.

پارتيا 18 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتىنىڭ بەسىنشى جالپى ماجىلىسىندە جۇڭگونىڭ دامۋ جولى جونىندەگى تەرەڭ تولعانىس تۇيىندەلگەن جاڭالىق اشا دامۋ، سايكەستى دامۋ، جاسىل دامۋ، اشىق دامۋ، بىرگە يگىلىككە كەنەلەتىن دامۋ سىندى جاڭا دامۋ ۇستانىمى ٴىشىنارالىق پەن تۇتاس تۇلعانى، تاريح پەن بولاشاقتى، جۇڭگو مەن دۇنيە ٴجۇزىن تەرەڭ يگەرۋ بارىسىندا بيىكتەن الىسقا كوز جىبەردى.

جاڭا دامۋ ۇستانىمى ارقىلى دامۋ لوگيكاسىن قايتا قۇرىلىمداپ، ەلىمىزدىڭ دامۋ جالپى جاعدايىنا ساياتىن تەرەڭ وزگەرىس وسىلايشا قانات جايدى.

بۇل ەكونوميكالىق دامۋدىڭ كەڭىستىك جۇلگەسىن قالىپتاستىرۋدىڭ ديالەكتيكالىق لوگيكاسى ـــ

دۇڭحاي تەڭىزى جاعالاۋى، الىپ داريا جوڭكىلىپ، جاڭا داۋىردەگى داريا مەن تەڭىز توعىسقان حيكمەتتى حيكايالار جازۋدا.

"چاڭجياڭ اتىراۋى ٴوڭىرىنىڭ ٴبىر تۇلعالانىپ دامۋىنا قولداۋ كورسەتەمىز ٴارى ونى مەملەكەتتىك ستراتەگيا دەڭگەيىنە كوتەرەمىز"، ـ دەپ جاريالادى باس شۇجي شي جينپيڭ تۇڭعىش كەزەكتى جۇڭگو حالىقارالىق يمپورت كورمەسىنىڭ اشىلۋ سالتىندا.

ەلىمىزدىڭ جەرى كەڭ، جەر ـ جەردىڭ جان سانى، بايلىق ارتىقشىلىعى جاعىنداعى ايىرماشىلىعى وراسان زور، وڭىرلەردىڭ سايكەسە دامۋىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋ ەجەلدەن كەلەلى ماسەلە بولىپ كەلەدى.

"بىركەلكى بولماۋ جالپىلىق سيپات الىپ وتىر، دامۋ بارىسىندا سالىستىرمالى تەپە ـ تەڭدىكتى جەبەۋ كەرەك. بۇل وڭىرلەردىڭ سايكەسە دامۋىنىڭ ديالەكتيكاسى بولىپ تابىلادى"، ـ دەپ تەرەڭدەي اتاپ كورسەتتى باس شۇجي.

مىڭ باتپان اۋىر جۇكتى ٴبىر تال قاۋىرسىنداي كوتەرۋدىڭ تەتىگى تەپە ـ تەڭدىگىن تابا بىلۋدە.

چاڭجياڭ ەكونوميكالىق بەلدەۋىن دامىتۋ، حۋاڭحە وزەنى الابىنىڭ ەكولوگياسىن قورعاۋ مەن جوعارى ساپالى دامۋى سايكەسە، قاتار ىلگەرلەدى؛ بەيجيڭ ـ تيانجين ـ حەبەي، گۋاڭدۇڭ ـ شياڭگاڭ ـ اۋمىن، چاڭجياڭ اتىراۋى بەلسەندى ارتۋ ۇيەگىن قالىپتاستىردى؛ باتىس بولىكتى قاۋىرت اشۋ، شىعىس سولتۇستىكتى جاپپاي گۇلدەندىرۋ، ورتا بولىك وڭىرلەردى كوركەيتۋ، شىعىس بولىكتى الدىمەن دامىتۋ شاپشاڭ دا نىق قادام تاستادى...

"ٴبىز ديالەكتيكانى قولدانا ٴبىلىپ، 'پيانينو ويناۋعا' شەبەر بولىپ، ٴىشىنارالىق پەن جالپى جاعدايدىڭ، قازىرگى مەن ۇزاق بولاشاقتىڭ، ماڭىزدى ٴتۇيىن مەن ماڭىزدى ٴتۇيىن ەمەستىڭ قاتىناسىن ويداعىداي ٴبىر جاقتى ەتىپ، وڭىرلەردىڭ سايكەستى دامۋىن، قالا مەن اۋىلدىڭ سايكەستى دامۋىن، زاتتىق وركەنيەت پەن رۋحاني وركەنيەتتىڭ سايكەستى دامۋىن كۇش سالا ىلگەرىلەتۋىمىز كەرەك".

شاحماتتىڭ ۇلكەن جۇلگەسىنە ۇزدىكسىز تاستار ٴتىزىلىپ، تۇتاسىپ ارىن قالىپتاستىردى، وڭىرلەردىڭ سايكەستى دامۋىنىڭ كەڭىستىك ورنالاسۋى بارعان سايىن ايقىندالا ٴتۇستى.

بۇل قارقىن مەن ساپاعا تەڭ ٴمان بەرىپ، كولەم مەن قۇرىلىمدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋدىڭ كەلەلى شاراسى ـــ

ٴبىر ٴبولىم سالالاردا وندىرىستىك قۋات ورەسكەل اسىپ قالىپ، قىرۋار شەشۋشى جابدىقتار، وزەكتى تەحنيكالار يمپورتقا يەك ارتىپ؛ كەيبىر جەرلەردە "ەكى جوعارى" نىساندار كوزسىزدىكپەن دامىتىلدى...

ەگەر "تەپە ـ تەڭدىكتىڭ بۇزىلۋىن" ەلىمىز ەكونوميكاسى قۇرىلىمىنىڭ تالماۋ ٴتۇيىنى دەسەك، وندا "بىركەلكىلىك" قۇرىلىمدى رەتتەۋدىڭ، قوزعاۋشى كۇشتى اۋىستىرۋدىڭ نەگىزگى كۇش سالۋ باعىتى بولىپ تابىلادى.

"قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانى كۇش سالا كۇشەيتىپ، قامداۋ جۇيەسىنىڭ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن كۇش سالا جوعارىلاتىپ، ەكونوميكانىڭ ۇزدىكسىز ارتۋىنىڭ قوزعاۋشى كۇشىن ارتتىرىپ، ەلىمىزدىڭ قوعامدىق ٴوندىرىس كۇشى دەڭگەيىنىڭ تۇلعالىق جاقتان جوعارىلاۋىن ىلگەرىلەتۋ"، "ارتۋ قارقىنى ٴبىراز باياۋلاتساق تا، ٴسوز جوق، قۇرىلىم رەفورماسىن تاباندىلىقپەن ىلگەرىلەتۋ كەرەك"...

ٴونىمدى قامداۋدىڭ جەتكىلىكتى بولماۋى، قامداۋ مەن قاجەتسىنۋدىڭ قاتە سايكەسۋى سياقتى قۇرىلىمدىق ماسەلەلەرگە باعىتتاي وتىرىپ، قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانى نەگىزگى جەلى، "ۇشتى ازايتۋ، ٴبىردى تومەندەتۋ، ٴبىردى تولىقتاۋدى" ٴتۇيىندى مىندەت ەتىپ، باس شۇجي شي جينپيڭ جاعدايعا قاراي دىستەدى.

بۇل بولاشاق دامۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن يگەرۋدەگى ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋ جانە العاشقى قادامدى جاقسى باسۋ بولدى.

ەل ٴىشى ۇلكەن اينالىمىن نەگىزگى تۇلعا ەتە وتىرىپ، ەل ٴىشى، حالىقارا سىندى قوس اينالىم ٴبىرىن ـ ٴبىرى جەبەيتىن جاڭا دامۋ ارناسىن جەدەل قالىپتاستىردى. كۇردەلى، الماعايىپ حالىقارالىق جانە ەل ٴىشى ورتاسى الدىندا باس شۇجي شي جينپيڭ بيىكتەن الىستى بولجاپ، اۋقىمدى باعامداپ، ەلىمىز دامۋىنىڭ جالپى جاعدايىنا ساياتىن كەلەلى جاڭا ستراتەگيانى دەر كەزىندە العا قويدى.

"بۇل جاڭا دامۋ ارناسى ەلىمىزدىڭ دامۋ كەزەڭىنىڭ، ورتاسىنىڭ، شارت ـ جاعدايىنىڭ وزگەرىسىنە نەگىزدەلە وتىرىپ ورتاعا قويىلىپ وتىر، ول ەلىمىزدىڭ حالىقارالىق سەلبەستىك پەن باسەكەدەگى جاڭا باسىمدىعىن قايتا تۇلعالاۋدىڭ ستراتەگيالىق تاڭداۋى بولىپ تابىلادى"، "جاڭا دامۋ ارناسىندا جۇڭگونىڭ ەسىگى ونان ارى ايقارا اشىلىپ، دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەلمەن دامۋ ورايىنان بىرگە يگىلىكتەنەدى".

سايكەسىپ قاتار ىلگەرلەۋ: ىشكى ماندىك وزگەرىس ارقىلى ادام مەن تابيعاتتىڭ جاراسىمدى دامۋىن ىلگەرىلەتتى

سانشيدىڭ داتۇڭ قالاسىنىڭ سىرتىنان كەڭىستىكتەن قاراساڭىز، "2 مىسىق ايۋ" ەرەكشە كوز تارتادى ـــ بۇل مىسىق ايۋ پىشىنىندەگى دۇنيە جۇزىندەگى تۇڭعىش فوتوۆولتتىق ەلەكتر ستانسياسى، ونىڭ ٴار جىلى شىعاراتىن ەلەكتر مولشەرى 34 مىڭ وتباسىنىڭ ٴبىر جىل پايدالانۋىنا جەتەدى.

داتۇڭ كەزىندە "جالعىز كومىر سالاسى عانا مارقايعان" كاسىپ سالاسى قينشىلىعىنا كىرىپتار بولعان، ونان دا ماڭىزدىسى، اۋىر لاستانعان ەكولوگيالىق تەعرىقتا تاپ بولعان ەدى. كومىر تاسىمالدايتىن اۆتوموبيلدەر كومىر شاڭىمەن اسپاندى جاۋىپ توقتاۋسىز اعىلىپ جاتاتىن، كەلە ـ كەلە بۇل يۋنگاڭ ۇلكەن بۇدتىنا "ٴبىر قابات قارا كاسيا شاپانىن" كيگىزگەن ـ دى.

سوڭعى جىلداردان بەرى 100 جىلدىق "كومىر قالاسى" "جاڭا ەنەرگيا قالاسىنا" قاراي جەدەل قادام تاستاپ، ەكونوميكاسى اناعۇرلىم اقاۋسىزداندى، جىلىنا ورتا ەسەپپەن 300 كۇننەن استام اشىق بولاتىن "داتۇڭ اسپانى" قايتا ورالدى.

باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ەلىمىز قۇراتىن سوتسياليستىك وسىزاماندانۋ كوپتەگەن ماڭىزدى ەرەكشەلىكتەرگە يە، سولاردىڭ ٴبىرى ـــ ەلىمىزدىڭ وسىزاماندانۋى ادام مەن تابيعات جاراسىمدى قاتار ٴومىر سۇرەتىن وسىزاماندانۋ، وندا زاتتىق وركەنيەت قۇرىلىسى مەن ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىن قاتار ىلگەرىلەتۋگە باسا ٴمان بەرىلەدى.

بۇل بايانسىز دامۋدى جۇزەگە اسىرۋدىڭ قاجەتتى تالابى ـــ

ورتا ماسەلەسىنىڭ ٴمانى ـــ بايلىق كوپ جۇمسالىپ، لاس زاتتار كوپ شىعارىلاتىن ەكونوميكالىق دامىتۋ ٴتاسىلى ماسەلەسى، ول كاسىپ سالاسى قۇرىلىمى، بايلىقتىڭ قورشاعان ورتاعا بايلانىستى ونىمدىلىگى سياقتى جاقتاردان بەينەلەنەدى.

"اتا ـ بابامىزدىڭ بىزگە قالدىرعانىن تاقا تاۋسىپ، ۇرپاقتارىمىزدىڭ جولىن كەسىپ تاستاساق بولمايدى، دامۋدا ٴبۇلدىرۋ سيپاتتى تاسىلدەن پايدالانباۋىمىز كەرەك"، "تابيعات پەن ادامنىڭ بىرلىگىن جۇزەگە اسىرۋ، تابيعات زاڭدىلىعىنا قۇرمەت ەتۋ ۇستانىمىنا بويسۇنىپ، باياندى دامۋ جولىن قاراستىرۋىمىز كەرەك"، "تۇيەمەدەيگە بولا تۇيەدەيدەن ايرىلۋ، تۇگىن قويماي سارىقىپ ٴبىتىرۋ ۇلگىسىندەگى دامۋ ۇزاققا اپارمايدى"...

"ەكى وركەنيەتتەن" "ۇشتى ٴبىر تۇلعالاندىرۋعا"، "ٴتورتتى ٴبىر تۇلعالاندىرۋعا"، ونان پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىندا ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسى العاش رەت "بەستى ٴبىر تۇلعالاندىرۋ" جالپى تۇلعالىق ورنالاستىرۋىنا ەنگىزىلگەنگە دەيىن جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزاماندانۋدىڭ جاڭا جولى جاپپاي ىلگەرىلەۋ، جاپپاي سايكەستىرۋ، جۇڭگو ەرەكشەلىگىنە اناعۇرلىم يە بولۋ، بۇكىل الەمنىڭ دامۋ تاسىلىنە جەتەكشىلىك ەتۋ سىندى جاڭا كەزەڭگە ٴوتتى.

ٴبىر قىدىرۋ كەلەلى ورنالاستىرۋ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋدەگى باتىل بەكىمىن انىق اڭعارتتى ـــ

پارتيا 18 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتىنىڭ بەسىنشى جالپى ماجىلىسىندە جاسىل دامۋ جاڭا دامۋ ۇستانىمىنىڭ ماڭىزدى قۇرامىنا ەنىلدى؛

پارتيا 19 ـ قۇرىلتايى ەكولوگيالىق وركەنيەت ٴتۇزىلىسى رەفورماسىن جەدەلدەتىپ، كورىكتى جۇڭگو قۇرۋدى ايقىن الغا قويدى؛

2018 ـ جىلى 3 ـ ايدا ماقۇلدانعان نەگىزگى زاڭعا وزگەرىس ەنگىزۋ جوباسى ەكولوگيالىق وركەنيەتتى نەگىزگى زاڭعا جازدى؛

پارتيا 19 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتىنىڭ بەسىنشى جالپى ٴماجىلىسى "جاسىل دامۋدى ىلگەرىلەتىپ، ادام مەن تابيعاتتىڭ جاراسىمدى بىرگە ٴومىر ٴسۇرۋىن جەبەۋدى" باسا دارىپتەدى...

ٴبىر قىدىرۋ ٴتۇزىم رەفورماسى ەلىمىزدىڭ ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىنىڭ داڭعىل ارناعا ٴتۇسۋىن ىلگەرىلەتتى ـــ

ادام مەن تابيعاتتىڭ قاتىناسىن قايتا سومدادى: «ەكولوگيالىق وركەنيەت ٴتۇزىلىسى رەفورماسىنىڭ جالپى تۇلعالىق جوباسى» سياقتى ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىنا ساياتىن وندىعان رەفورما جوباسى تىركەس ـ تىركەس شىعارىلدى؛

ەكولوگيالىق ورتا ساپاسى قاتاڭ تەجەمگە الىندى: ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسى نىساناسىن باعالاۋ، تەكسەرۋ، مىندەتتەن بوساردا جاراتىلىستىق بايلىق پەن مال ـ مۇلىككە قازىنالىق باقىلاۋ جۇرگىزۋ، ەكولوگيالىق ورتاعا زيان جەتكىزۋ جاۋاپكەرشىلىگىن قۋزاستىرۋ ٴونىمدى اتقارىلدى؛

ٴتۇزىم كۇشى ارقىلى لاستانۋدان ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋگە دەم بەرىلدى: ەكولوگيالىق ورتانى باقىلاۋ ـ ولشەۋ ساندى مالىمەت ساپاسىن باسقارۋ، وزەن (كول) باستىعى ٴتۇزىمى، شەتەل قوقىر ـ قوقسىقتارىنىڭ شەكارادان كىرۋىن شەكتەۋ سياقتى قورشاعان ورتانى قورعاۋ ٴتۇزىمى تياناقتانىپ، كۇشكە يە بولدى؛

جاسىل ەكونوميكالىق ساياساتتىڭ جەتەكتەۋ رولى ساۋلەلەندىرىلدى: جاسىل فينانس رەفورماسى، جاراتىلىستىق بايلىق پەن مال ـ مۇلىك قارىزى كەستەسىن جاساۋ، قورشاعان ورتانى قورعاۋ سالىعىن جيۋ، ەكولوگيانى قورعاۋ تولەقتاما قاراجاتى سياقتى قورشاعان ورتا ەكونوميكاسى ساياساتى ٴساتتى ىلگەرىلەتىلدى.

"تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋ ـــ باعالى بايلىق"، "ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ مەن ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋدىڭ سايكەستى بىرگە ىلگەرىلەۋىن جۇزەگە اسىرىپ، حالىق ٴۇشىن تاماشا ٴوندىرىس، تۇرمىس ورتاسىن جاراتۋ كەرەك"...

باس شۇجي شي جينپيڭ مىناداي ايقىن بەتالىس كورسەتتى: ەلىمىز ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسى مەن ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋدا تانىمنان امالياتقا دەيىنگى تاريحي سيپاتتى، بۇرىلىس سيپاتتى، جالپى جاعداي سيپاتتى وزگەرىس تۋىلىپ، ەكونوميكا، قوعام جوعارى ساپالى دامىعان، ەكولوگيالىق ورتا جوعارى دەڭگەيدە قورعالعان، جوعارى ساپالى تۇرمىس ٴبىر ـ بىرىنە باپ كەلگەن، ادام مەن تابيعات جاراسىمدى وتكەن جاسىل دامۋ جولىمەن ٴجۇردى.

ٴبىر جاعادان باس، ٴبىر جەڭنەن قول شىعاردى: ولشەمدەگى وزگەرىس ارقىلى ەڭ ٴونىمدى دامۋ ۇلگىسىن تاڭداپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزاماندانۋدىڭ جاڭا جولىمەن ٴجۇرىپ، ادامزات وركەنيەتىنىڭ جاڭا قالپىن جاراتتى

11 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى حىشە ٴنومىرلى كەزەكشى پويەز يۇننانىڭ دالي وبلىسى نانجيان اۋدانى شياۋۋان شىعىس پويەز ستانسياسىنان باياۋ قوزعالدى، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ جەتىستىگىن بەكەمدەۋ، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى ٴونىمدى ۇشتاستىرۋ ٴۇشىن سالىنعان بۇل پويەز ستانسياسىنىڭ ىسكە قوسىلۋىمەن نەشە ٴجۇز مىڭ بۇقارانىڭ ٴوندىرىس، تۇرمىسى يگىلىككە كەنەلدى.

ەكونوميكا ىلىمىندە "پارەتو ەڭ قۇندى" دەيتىن كوزقاراس بار، بۇل بايلىقتى بولىسكە سالۋ بارىسىندا ادىلدىك پەن ونىمدىلىككە جەتۋدەگى ارمان ـ تىلەك جاعدايىن كورسەتەدى. مۇنداي سايكەستى دامۋ ۇلگىسى جان ـ جاقتى ٴوزارا سايكەسەدى، ەڭ ٴونىمدى دامۋ ۇلگىسى.

"سايكەسۋ ٴارى دامۋ ٴتاسىلى، ٴارى دامۋ نىساناسى، سونىمەن بىرگە دامۋدى باعالاۋ ولشەمى جانە تارازىسى، ول دامۋدىڭ ەكى ٴتۇيىن نازارياسى مەن ماڭىزدى ٴتۇيىن نازارياسىنىڭ بىرلىگى، دامۋدىڭ بىركەلكى جانە بىركەلكى بولماۋىنىڭ بىرلىگى، دامۋدىڭ ولقىلىقتارى مەن كومەسكى كۇشىنىڭ بىرلىگى".

قوعامدىق باستى قايشىلىقتىڭ وزگەرىسى الدىندا، باس شۇجي شي جينپيڭ تاريحي تاجىريبەلەر مەن ساباقتاردى تەرەڭ قورىتىندىلاپ، دۇرىس تۇجىرىم جاساپ، زاتتىق وركەنيەتتىڭ، ساياسي وركەنيەتتىڭ، رۋحاني وركەنيەتتىڭ، قوعامدىق وركەنيەتتىڭ، ەكولوگيالىق وركەنيەتتىڭ سايكەستى دامۋىن ىلگەرىلەتتى.

بۇل يگىلىككە كەنەلگەن جان سانى ەڭ كوپ، قوعامدىق ادىلدىكتى، تۇراقتىلىقتى جەبەيتىن جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزاماندانۋدىڭ جاڭا جولى ـــ

"جالپى حالىقتىڭ ەكونوميكالىق، ساياسي، قوعامدىق، مادەنيەت، قورشاعان ورتا ۇقىق ـ مۇددەسىن سايكەستى ارتتىرىپ، قوعامدىق ادىلدىكتى، تۇراقتىلىقتى قۇلشىنا قورعاپ، ادامنىڭ جان ـ جاقتى دامۋىن جەبەۋ كەرەك".

مونوپوليالاۋعا قارسى تۇرۋدى كۇشەيتىپ جانە كاپيتالدىڭ ٴتارتىپسىز كەڭەيۋىنەن ساقتانىپ، ٴادىل باسەكە ساياساتىن اتقارۋدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتتى؛ وقۋ ـ اعارتۋدا "ەكىنى ازايتۋ" ساياساتىن شىعارىپ، مەكتەپ سىرتىنداعى باۋلۋ قۇرىلىمدارىن جۇيەلى رەتتەدى؛ "ٴۇي ساۋدالاۋعا ەمەس، تۇرۋعا ارنالعان" سىندى قورا ـ جايدى رەتتەۋ ـ مەڭگەرۋ ساياساتىنا تاباندى بولدى...

پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى كاسىپتەردىڭ اقاۋسىز دامۋىن ىلگەرلەتەتىن، قوعامدىق ادىلدىكتى، تۇراقتىلىقتى جەبەيتىن ٴبىر قىدىرۋ ارەكەتتەر تىڭعىلىقتى جۇرگىزىلىپ، حالىق بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمى، باقىت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى ۇزدىكسىز جوعارىلادى.

بۇل زاتتىق وركەنيەت پەن رۋحاني وركەنيەتتىڭ سايكەستى دامۋىن جەبەيتىن ناقتى شارا ـــ

11 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ورتالىق رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتۋ كوميتەتىنىڭ 22 ـ رەتكى ٴماجىلىسى «مادەني ەسكەرتكىشتەردى جانداندىرۋ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ حالىقارالىق ىقپال كۇشىن كەڭەيتۋ جونىندەگى اتقارۋ پىكىرىن» قاراپ ماقۇلدادى.

"مادەني ەسكەرتكىشتەردى جانداندىرۋدى سوتسياليستىك رۋحاني وركەنيەت قۇرىلىسىن كۇشەيتۋدىڭ مايەكتى قورەگىنە اينالدىرۋ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ حالىقارالىق ىقپال كۇشىن كەڭەيتۋدىڭ ماڭىزدى تانىسقىسىنا اينالدىرۋ كەرەك"، ـ دەپ باسا دارىپتەدى باس شۇجي شي جينپيڭ ٴماجىلىستى باسقارعاندا.

زاتتىق وركەنيەت ۇزدىكسىز بايىپ رۋحاني وركەنيەت سالاسىنىڭ جاپپاي دامۋىن جەبەيدى؛ رۋحاني وركەنيەت تە زاتتىق وركەنيەتتى بەكەمدەۋدىڭ جانە دامىتۋدىڭ قاجەتتى شارتىنا اينالادى.

"ٴبىز ايتىپ وتىرعان بىرگە بايۋ جالپى حالىقتىڭ بىرگە بايۋى، حالىق بۇقاراسىنىڭ زاتتىق تۇرمىسى مەن رۋحاني تۇرمىسىنىڭ تۇگەلدەي بايۋى، ول از ساندى ادامداردىڭ بايۋى ەمەس، ٴبىر قالىپتاعى تەڭگەرىمشىلدىك تە ەمەس"، ـ دەپ تەرەڭ اتاپ كورسەتتى باس شۇجي شي جينپيڭ.

بۇل ۇلى گۇلدەنۋگە ارىندى قادام تاستاۋدىڭ اناعۇرلىم مىقتى رۋحاني كۇشى ـــ

"اقيقاتتان جازباۋ، مۇراتتان ايىنىماۋ، اۋەلگى ماقساتتى امالياتتا ايگىلەۋ، بورىش ارقالاۋ، قۇربان بەرۋدەن قورىقپاۋ، ەرلىكپەن كۇرەس جۇرگىزۋ، پارتياعا ادال بولۋ، حالىقتىڭ ٴۇمىتىن اقتاۋ كەرەك".

جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ جينالىسىندا باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ۇلى پارتيا قۇرۋ رۋحىن ايقىن العا قويۋى 95 ميلليوننان استام پارتيا مۇشەسىنىڭ، ٴبىر ميلليارد 400 ميلليوننان استام جۇڭگو حالقىنىڭ جۇرەگىندە الدىڭعىلاردىڭ ٴىزىن باسىپ، بولاشاققا جول اشۋدىڭ، قايراتتانا ەكپىندەي ىلگەرىلەۋدىڭ تەلەگەي كۇشىن تاسقىنداتتى.

ۇشان تەڭىز جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى مادەنيەتىن قابىلداپ، ۇلى جاسامپازدىق رۋحتى، ۇلى كۇرەس جۇرگىزۋ رۋحىن، ۇلى ىنتىماق رۋحىن، ۇلى ارمان رۋحىن باستى مازمۇن ەتكەن ۇلى ۇلت رۋحىنىڭ ەلىمىزدىڭ دامۋىن، العا باسۋىن ىلگەرىلەتۋدەگى قۋاتتى رۋحاني قوزعاۋشى كۇشكە اينالعاندىعىن تۇڭعىش رەت باياندادى.

"رۋح ٴبىر ۇلتتىڭ باياندى ٴومىر ٴسۇرۋىنىڭ جانى، رۋحاني جاقتا بەلگىلى بيىككە جەتكەندە عانا، وسى ۇلت تاريحتىڭ جويقىن تولقىنىندا قاسقايىپ تۇرىپ، ەرلىكپەن العا ىلگەرىلەي الادى"، ـ دەپ شىن ويىن تۇيىندەدى باس شۇجي.

(تىلشىلەر چي جۇڭشي، گاۋ جيك، جاۋ ۋنجۇن، ۋاڭ يۋيشياۋ)

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

كەرنەۋ وزگەرتۋ ينجەنەرياسى بويىنشا 750 كيلوۆولتتىق قاشقار، حوتان نەگىزگى كەرنەۋ وزگەرتۋ سيىمدىلىعىن ارتتىرۋ ينجەنەرياسى تىركەس ـ تىركەس سالىنىپ، ىسكە قوسىلىپ، وڭتۇستىك شينجياڭ ەلەكتر تورى تاعى تولىقتانىپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ ەلەكتردەن پايدالانۋ حاۋىپسىزدىگى اناعۇرلىم قامتاماسىز ەتىلدى.

بيىل 10 ـ ايدا ياركەن ـ حوتان II قايتپالى 750 كيلوۆولتتىق ەلەكتر جەتكىزۋ، كەرنەۋ وزگەرتۋ ينجەنەرياسى، 750 كيلوۆولتتىق حوتان نەگىزگى كەرنەۋ وزگەرتۋ سيىمدىلىعىن ارتتىرۋ ينجەنەرياسى ىسكە قوسىلىپ، قاشقاردان حوتانعا دەيىنگى قيما بەتتىڭ جەتكىزۋ سيىمدىلىعى جالپى 85% جوعارىلاپ، حوتان ايماعى ەلەكتر تورىنىڭ ەلەكترمەن قامداۋدى قامتاماسىزداندىرۋ قۋاتى بارىنشا جوعارىلادى.

شينجياڭ شينحۋا شىڭشۋ فوتوۆولتتىق ەلەكتر تاراتۋ شەكتى سەرىكتەستىگى قاراقاش اۋدانىنا ورنالاسقان، 2016 ـ جىلى 6 ـ ايدا سالىنىپ، وندىرىسكە قوسىلعان، فوتوۆولتتىق گەنەراتور اگرەگاتتارىنىڭ سيىمدىلىعى 180 مىڭ كيلوۆات.

"بيىل سەرىكتەستىگىمىزدىڭ وندىرىسكە قوسىلعانىنان بەرگى ەلەكتر تاراتۋى ەڭ جاقسى ٴبىر جىل بولدى. اسىرەسە، 10 ـ ايدا، 11 ـ ايدا سەرىكتەستىكتىڭ ەلەكتر تاراتۋى تولىعىمەن ورىندالىپ، ٴبىر ٴبولىم ەلەكتر مولشەرى جەرگىلىكتى ورىندا قابىلداندى، جەرگىلىكتى ورىن قابىلداي الماعان ەلەكتر مولشەرى 750 كيلوۆولتتىق ەلەكتر تورى ارقىلى نەگىزگى ەلەكتر تورىنا جەتكىزىلىپ قابىلداندى". وسى سەرىكتەستىكتىڭ باس ديرەكتورى جاڭ ۋاڭۋن: بيىل 11 ـ ايدا سەرىكتەستىكتىڭ ەلەكتر تاراتۋ مولشەرىنىڭ 17 ميلليون 540 مىڭ 400 كيلوۆات ـ ساعاتقا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 6.83% ارتقاندىعىن ايتتى.

"وڭتۇستىك شينجياڭداعى 750 كيلوۆولتتىق ەلەكتر جەتكىزۋ، كەرنەۋ وزگەرتۋ ينجەنەريا قۇرىلىسى جەرگىلىكتى ورىننىڭ ەلەكتر بايلىعى باسىمدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، وڭتۇستىك شينجياڭداعى 4 ايماق ـ وبلىستىڭ جازدا ەلەكتر مولشەرى اسىپ قالۋ جانە قىستا ەلەكتر جەتىسپەۋ جاعدايىن ٴونىمدى تۇردە باسەڭدەتىپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ تازا ەنەرگياسىن قابىلداۋ، سىرتقا جەتكىزۋ، سونداي ـ اق رايونىمىزدىڭ جاڭاشا ەلەكتر قۋاتى جۇيەسى بويىنشا ۇلگى كورسەتۋ رايونىن قۇرۋىنا پارمەندى تور قۇرىلىمىن تىرەگىن ازىرلەدى، كەلەر جىلى شينجياڭ ەلەكتر تورىنىڭ ٴتۇيىندى قىزمەتى تاعى دا وڭتۇستىك شينجياڭداعى 750 كيلوۆولتتىق ەلەكتر تورىن ۇزدىكسىز تولىقتاۋ، كۇشەيتۋ بولادى"، ـ دەدى ۇ فىڭلەي.

ۇعىسۋعا قاراعاندا، كەلەر جىلى مەملەكەت ەلەكتر تورى شينجياڭ ەلەكتر قۋاتى شەكتى سەرىكتەستىگى بايىنعولىن وبلىسى ـ تەكەلىك ـ چارقىلىق، كۇشار ـ ارال ـ مارالباسى II قايتپالى، مارالباسى ـ قاشقار II قايتپالى سياقتى 750 كيلوۆولتتىق ەلەكتر جەتكىزۋ، كەرنەۋ وزگەرتۋ ينجەنەرياسىنىڭ الدىڭعى مەرزىمدىك قىزمەتىن اتقارۋدى جوسپارلاعان. "14 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە وڭتۇستىك شينجياڭ ەلەكتر تورى تاكلاماكاندى اينالاتىن 750 كيلوۆولتتىق تور قۇرىلىمىن قۇرۋدى جوسپارلاپ وتىر.